

Hvor kan det finnes asbest?

Fra rundt 1920 til asbestforbudet kom i 1985 ble asbest og asbestholdige materialer brukt til en rekke formål i mange typer bygg. Typiske bruksområder var som komponent i ulike bygningsmaterialer for å gi økt mekanisk styrke. Asbest ble også mye brukt som isolasjonsmateriale mot brann, varme, kulde, fuktighet og støy.

Asbestholdige plater

Opplysninger om asbestbruk kan finnes i bygge- og materialbeskrivelser. Produktnavn som eternitt, internitt, pernitt og asbestolux forteller at platene kan inneholde asbest. Det største bruksområdet for asbest var som tilsetning til sement. Dette er mye brukt i tak og vegger både utvendig og innvendig. Asbestinnholdet varierer fra 4 til 10 %.

Asbestolux-plater er en type plate som er mye brukt innvendig. Denne platen består ikke av sement, men av en blanding av kiselgur, kalk og minst 20 % asbest (brunasbest). Dette er mer porøse plater enn de harde asbestsementplatene og vil derfor innebære større risiko for frigjøring av asbestfibre.

Hele, uskadede plater er ingen helserisiko.

Asbest i rørisolasjon

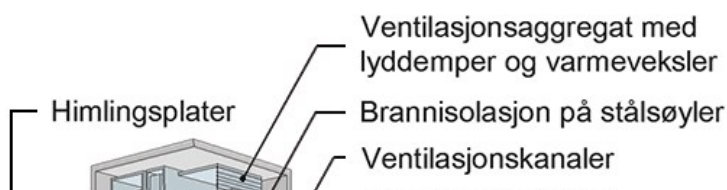
Asbestmasse (A-masse eller magnesiamaasse) ble mye brukt som isolasjon i varmesystemer, tidligere rundt hele rørledninger, og senere kun i bøyer, endestykker og ved flenser. Denne massen inneholder opptil 50 % asbest.

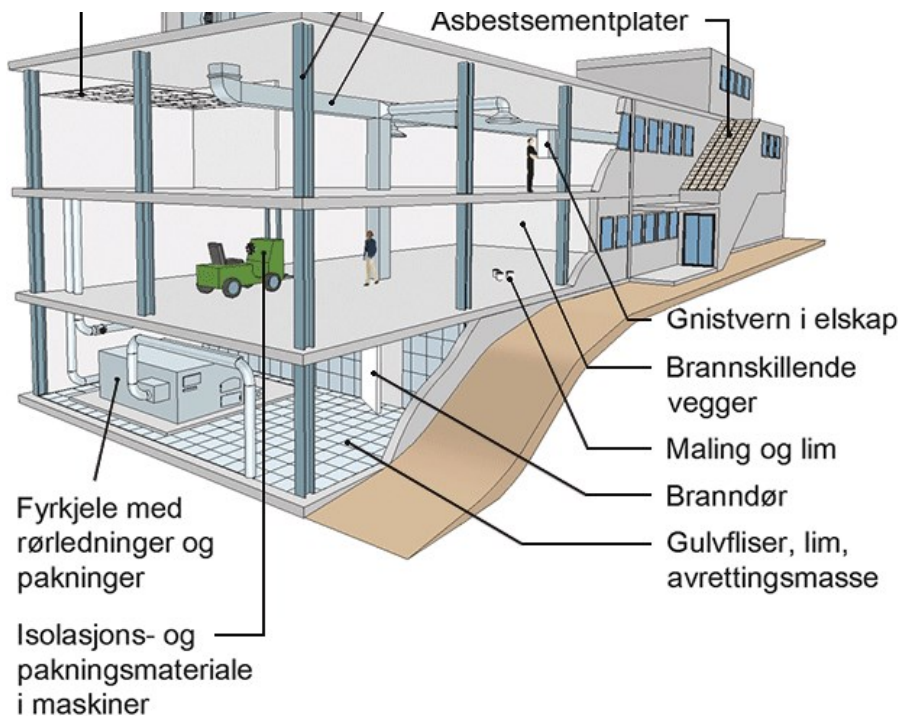
Sprøyteasbest

Sprøyteasbest ble mye brukt på 1950- og 1960-tallet, for å bedre brannbeskyttelse og hindre korrosjonsangrep. Dette var spesielt vanlig i offentlige bygg, industribygg og forretnings- og samlingslokaler. Sprøyteasbest kan inneholde 90–100 % asbest

Helsefaren er størst ved inngrep i asbestmasse (rørasbest) og sprøyteasbest. Her vil inngrep potensielt frigjøre særlig høye nivåer av asbestfiber da dette er porøst materiale med høyt innhold av asbest.

[Se mer om asbest](#)

Illustrasjonen er hentet fra [Byggforskserien 773.340 fra Sintef Byggforsk: Asbest i bygninger \(byggforsk.no\)](https://byggforsk.no).

Eldre bygningselementer og installasjoner som ofte inneholder asbest

- Bygningsplater
- Vegger (som isolering i skillevegger)
- Bygningspapp
- Strukturerte overflatebelegg og maling
- Gulvfliser (vinylfliser), lim og avrettingsmasse
- Linoleumsgulv (mer sjeldent)
- Varmeisolering til fyrkjeler
- Isolasjonsmaterialer for stålskjelettet i bygninger
- Ventilasjonskanaler
- Himlinger (som flammebeskytter i loftshulrom)
- Himlingsplater
- Dører (brannører mm)
- Elektriske installasjoner
- Varmesystemer (som varmeisolering til rørsystemer, varmtvannstanker og kjeler)
- Tak (spesielt produkter av asbestsement)
- Takplater
- Bygningsfasader, takrenner, takutheng og kledninger
- Ventiler, flenser og pakninger som kan være fôret eller forseglet med asbest
- Altankasser, asbestpapir til fôring osv.
- Vinduskitt
- Vann og kloakkledninger

Bilder av eldre asbestprodukter

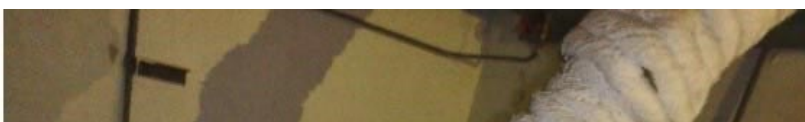
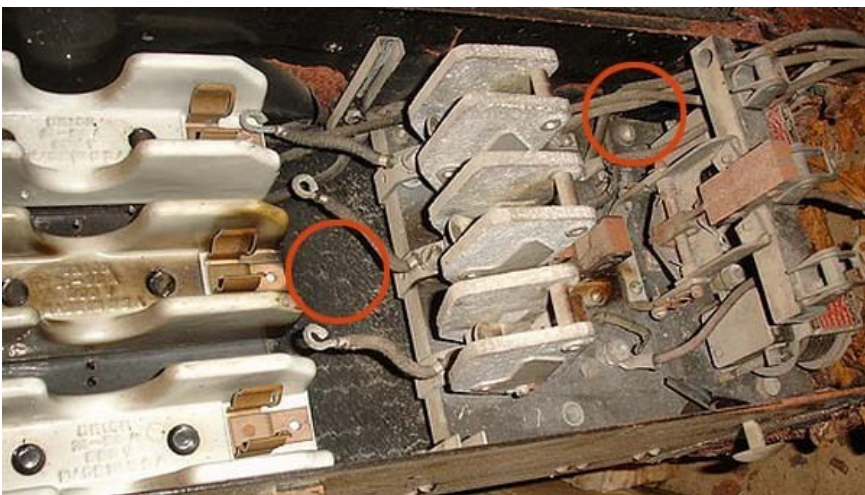

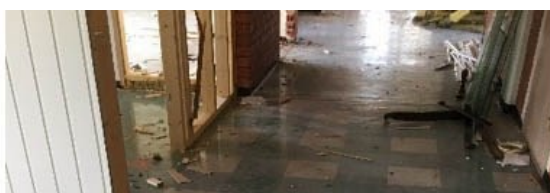

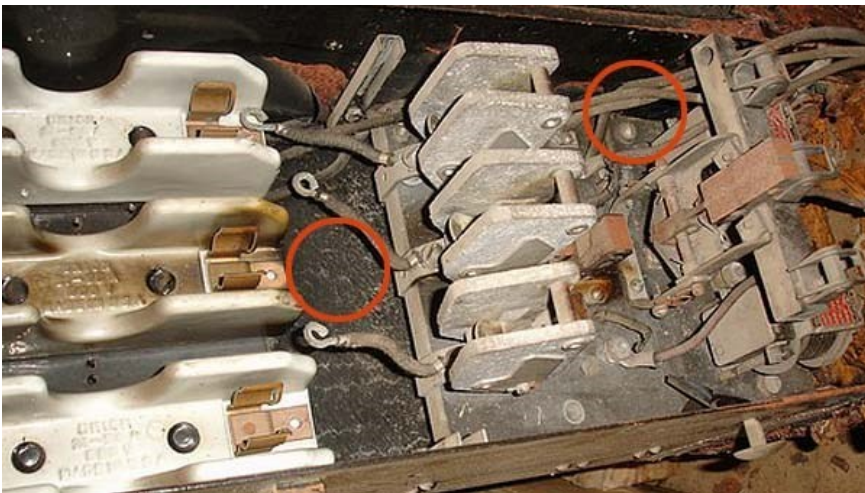

Asbestprodukter levert av Norsk Eternit Fabrikk

Ved Norsk Eternit Fabrikk/Norcem på Slemmestad ble det framstilt asbestsementplater som fremdeles finnes i mange bygg. Norcem leverte også importerte produkter.

Nedenfor finner du en oversikt over asbestholdige produkter levert av Norsk Eternit Fabrikk/Norcem mellom 1942 og 1980.

Oversikt over produkter fra Norsk Eternit / Norcem med leveringstidsrom og asbestinnhold

Produkt	Anvendelses- område	Leverings- tidsrom ca.	Asbestinnhold	Anmerkninger
Domusplater	Tak, vegger innvendig og utvendig	1942–45	3 %	Ca 10 % cellulose
Eternitt (bølgeplater) P6 eller P8	Taktekking	1946–78	9 %	Ufarget og overflatefarget fra 1962
Eternitt (bølgeplater) Mangani	Taktekking	1970–79	8 %	Overflatefarget
Fasettskifer	Taktekking	1952–76	9 %	Farget og ufarget
Rektangelskifer	Taktekking	1952–76	9 %	Farget og ufarget
Eternitt panel	Vegg utvendig	1952–70	9 %	Overflatefarget
Eternitt (flate plater)	Vegg utvendig Tak, vegg innvendig	1952–80	9 %	Ufarget og overflatefarget (Colornitt)
Supereternitt (fasade og panel) Skipperpanel	Vegg utvendig Vegg utvendig	1961–80 1969–80	9 % 9 %	Overflatefarget
Eternitt hageartikler		1950–78	9 %	Ufarget og overflatefarget
Eternitt ventilasjonskanal er		1950–78	9 %	Ufarget
Håndformede spesialartikler	Fasade og diverse formål	1960–78	9 %	Ufarget

Internitt	Tak og vegg, brukt som vindskydd	1955–80	7,5 %	Tynne plater Asbestfri fra 1979
Pernitt	Tak og vegg innvendig	1972–80	4 %	Asbestfri fra 1979
Asbestolux	Plater innvendig	1954–73	20 % amositt	Importprodukt Brannhemmende
Glassal	Vegger innvendig og utvendig	1955–76	10 %	Importprodukt Overflatefarget
Decorill Massiv	Vegg innvendig Stålbenk, vindusbrett, peisplater	1956–76 1956–76	10 % 10 %	Importprodukt Ufarget Importprodukt Ufarget og Farget
Decorill Massiv		1956–76	10 %	Importprodukt Farget og ufarget
Eternitrør	Vann og avløp	1955–79 1978–85	15 % 12,5 % (m/ maks 1,25 % amositt)	Importprodukt

Mer informasjon

- [Se mer om asbest](#)
- [Søk om tillatelse til å arbeide med asbest](#)